

Дьоміна Катерина Максимівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну (м. Київ)

Науковий керівник – д.ю.н., професор Оніщик Ю.В.

АДВОКАТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Запровадження воєнного стану в Україні у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії призвело до значних змін у всіх сферах суспільного життя, включаючи правову систему та адвокатську діяльність. Адвокати зіткнулися з новими викликами та змушені адаптуватися до умов, що постійно змінюються. У цій доповіді буде розглянуто вплив воєнного стану на адвокатську діяльність, основні труднощі, зміни, а також деякі рекомендації для покращення роботи адвокатів в умовах воєнного стану.

До труднощів адвокатської діяльності під час воєнного стану слід віднести такі:

1) обмежений доступ до правосуддя: перебої у роботі судів. Через бойові дії багато судів припинили свою роботу або працюють з обмеженнями, що значно ускладнює доступ громадян до правосуддя; переміщення населення. Масова внутрішня міграція призвела до зміни місця проживання багатьох клієнтів, що ускладнює їхній контакт із адвокатами та отримання правничої допомоги;

2) ризики для особистої безпеки: небезпека роботи в зонах бойових дій. Адвокати, які продовжують працювати в регіонах активних бойових дій, наражаються на значні ризики для свого життя та здоров'я; тиск з боку окупаційних сил. У тимчасово окупованих регіонах адвокати стикаються з погрозами, переслідуваннями та іншими формами тиску з боку окупаційних сил;

3) проблеми з комунікацією: перебої з інтернетом та зв'язком. Руйнування інфраструктури призводить до перебоїв у зв'язку, що ускладнює комунікацію адвокатів із клієнтами та судами; відсутність електроенергії. Відключення електроенергії впливає на можливість проведення онлайн-конференцій та доступу до необхідних електронних документів;

4) зміни в адвокатській діяльності: впровадження дистанційних технологій (онлайн-судові засідання. Для зменшення ризиків та забезпечення безперервності правосуддя активно використовуються технології відеоконференцій; дистанційна робота. Багато адвокатів перейшли на дистанційний режим роботи, використовуючи електронну пошту та спеціалізовані платформи для обміну документами); адаптація законодавства (спрощення процедур. Введення спрощених процедур для розгляду невідкладних справ, особливо в умовах воєнного стану; зміни в законодавстві. Прийняття нових законодавчих актів, спрямованих на регулювання діяльності адвокатів в умовах воєнного стану); підвищення ролі правозахисних організацій (юридична підтримка переселенців. Збільшення кількості організацій, що надають безкоштовну правову допомогу переселенцям та постраждалим від бойових дій; інформаційні кампанії. Активізація інформаційної роботи щодо прав громадян у період воєнного стану).

Таким чином, воєнний стан суттєво вплинув на адвокатську діяльність в Україні, створивши численні виклики та змусивши адвокатів адаптуватися до нових умов. Незважаючи на труднощі, пов'язані з обмеженим доступом до правосуддя, ризиками для особистої безпеки та проблемами з комунікацією, адвокати продовжують свою роботу, впроваджуючи нові технології та адаптуючись до змін у законодавстві. Підвищення ролі правозахисних організацій також сприяє забезпеченню правової підтримки населення в цей складний час.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про правовий режим воєнного стану" від 12 травня 2015 року № 389-VIII редакція від 18.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.
2. Офіційний сайт Національної асоціації адвокатів України (<https://unba.org.ua/>).
3. Дослідження Українського центру суспільних даних "Вплив воєнного стану на правову систему України", 2023 рік.
4. Звіти правозахисних організацій "Human Rights Watch" та "Amnesty International" про ситуацію в Україні у 2022-2023 роках.

Іленок Валерія Сергіївна,

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну (м. Київ).*

Науковий керівник – доцентка Коваль О. М.

ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ ЯК КОРУПЦІЙНИЙ ЗЛОЧИН

Починаючи наукове дослідження, насамперед розглянемо, що таке корупційний злочин та зловживання службовим становищем. Корупційні злочини - умисні суспільно небезпечних діяння, що володіють всіма ознаками корупційних правопорушень, вчинення яких пов'язане з використанням особою влади, службового становища чи можливостей, що з такого службового становища впливають всупереч інтересам служби, вичерпний перелік яких установлено в законі про кримінальну відповідальність. Зловживання службовим становищем – це, як правило, використання всупереч інтересам служби повноважень, якими службова особа наділена у зв'язку із займаною нею посадою.